

Amics de Catalunya a la cúpula vaticana

L'ESGLÉSIA CATÒLICA CATALANA (o «a» Catalunya) té amics notables a l'actual cúpula del Vaticà. Alguns són els cardenals Tarcisio Bertone i Gianfranco Ravasi, i l'arquebisbe Rino Fisichella. Mantenen una relació amistosa de caràcter personal, cultural, pastoral, eclesial i conciliar amb persones i institucions del país. Fins a quin punt aquests bons amics influiran, per exemple, per tal que el relleu del cardenal Lluís Martínez Sistach com a arquebisbe de Barcelona es produeixi en el moment oportú i en sigui nomenat com a successor la persona adequada?

Present i futur del cardenal Martínez Sistach

Lluís Martínez Sistach neix el 29 d'abril de 1937 a Barcelona. Entra al Seminari del carrer de la Diputació el 1954, a disset anys, en ple període nacionalcatòlic i dos anys després del XXXV Congrés Eucarístic Internacional. És ordenat sacerdot el 1961 amb un grup de trenta-sis joves. Joan XXIII havia esta escollit Papa feia tres anys, el 1958, i estava a punt de començar el Vaticà II (1962-1965). El futur bisbe i cardenal estudia a Roma durant els debats conciliaris a l'aula de Sant Pere del Vaticà. Successivament és bisbe auxiliar a Barcelona, bisbe a Tortosa, arquebisbe a Tarragona i cardenal arquebisbe a Barcelona.

Martínez Sistach complirà setanta-cinc anys el 29 d'abril de 2012. Haurà de presentar llavors la renúncia preceptiva com a bisbe de Barcelona. El relleu es produirà quan el Papa ho cregui oportú. Els sectors eclesiàstics més reaccionaris ja fa temps, anys, que malparlen sistemàticament de Martínez Sistach, dels seus col·laboradors i de l'arxidiòcesi. El seu objectiu és que sigui nomenat un bisbe identificat amb els postulats eclesiàstics i polítics de caràcter preconiliar i espanyolista. Al Palau episcopal es manté silenci sobre aquest relleu i sobre aquestes desqualificacions gens cristianes que només desqualifiquen qui les fa.

El Papa, impressionat

Una hipòtesi és que Martínez Sistach continuï com a arquebisbe de Barcelona algun temps mes. Mesos? Anys? Depèn del Papa. I la voluntat papal és un enigma. Així és segons el vigent sistema de nomenaments episcopals, agradi o no. Els indicis fan pensar que el cardenal català gaudeix de l'estima personal i pastoral de Benet XVI. El Papa va treure un balanç molt positiu de la breu però intensa jornada que va viure el novembre de 2010 a la capital de Catalunya. Va fruit del missatge i de la bellesa cultural i cultural de la Sagrada Família. El van commoure l'estil, el ritme i l'estètica de la celebració litúrgica a la basílica d'Antoni Gaudí al bell mig d'una ciutat cosmopolita i mediterrània. Va sintonitzar profundament amb la dimensió humana i social donada en la seva visita entranyable a l'obra benèfica social del Nen Déu. Tot això no s'improvisa. És fruit d'anys d'una llarga acció pastoral. Una acció que exigeix continuïtat. El Papa ho sap.

En el moment en què el cardenal Martínez Sistach compleixi setanta-cinc anys, dos dels grans projectes del pontificat de Benet XVI, impulsats pel Papa mateix, estaran a ple funcionament a l'arxidiòcesi de Barcelona. La Missió Metròpolis durant aquesta Quaresma i l'Atri dels Gentils després de la Setmana Santa, el mes de maig.

Els responsables d'aquests projectes són respectivament l'arquebisbe Fisichella (president del Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització) i el cardenal Ravasi (president del Pontifici Consell per a la Cultura). Ambdós coneixen i aprecien les realitats eclesial i social de Barcelona i de Catalunya. La mateixa cosa es pot dir d'un personatge clau a la cúpula vaticana com és el cardenal Bertone, secretari d'Estat.

Bertone, el cardenal pont

El cardenal Tarcisio Bertone és home de la màxima confiança de Benet XVI. Ho és ja des de l'època, a mitjan dècada dels noranta, en que el llavors cardenal Joseph Ratzinger era prefecte de la Congrega-

ció de la Doctrina de la Fe. La cordial relació de Bertone amb Catalunya, l'arquebisbat de Barcelona i l'abadia de Montserrat es remunta a l'any 2003, quan, essent arquebisbe de Gènova, va organitzar pelegrinatges diocesans a l'emblemàtic monestir benedictí.

Recentment Bertone ha mantingut llargues converses amb el cardenal Lluís Martínez Sistach i amb l'abat Josep M. Soler aprofitant les seves estades a Catalunya els mesos d'abril i de novembre de 2010, amb motiu de la beatificació del caputxí Josep Tous i de la visita del Papa a Barcelona. En un d'aquells dies d'abril hi hagué un dinar al Paluet Albéniz de Barcelona. Els comensals foren el rei Joan Carles, Bertone, Martínez Sistach, Soler i el nunci Renzo Fratini.

En aquest context hi ha una dada significativa. La concessió del Premi Internacional Comte de Barcelona, corresponent a 2011, a Bertone. La Fundació Comte de Barcelona fou constituïda el 1986 per «La Vanguardia», un diari que segueix la informació d'afers religiosos, especialment de l'Església catòlica com a confessió majoritària al país, i que ho fa d'una manera respectuosa i independent.

Un dels motius de la concessió d'aquest guardó, segons l'acta del jurat, és aquest: «El cardenal Tarcisio Bertone ha contribuït a fer més forts els vells ponts de la societat catalana amb Roma amb la magnífica visita de Benet XVI a Barcelona per a la consagració del temple de la Sagrada Família, emocionant cerimònia en la qual el món va tenir notícia del profund significat de l'obra d'Antoni Gaudí, i de la llengua i la cultura catalanes. Aquesta cordial comprensió de la personalitat de Catalunya és acompanyada per una antiga amistat del cardenal Bertone amb el monestir benedictí de Montserrat i amb l'arquebisbat de Barcelona.»

L'arquebisbe Fisichella i la nova evangelització

L'arquebisbe Rino Fisichella ja va explicar, la Setmana Santa del 2010, en una conferència a la basílica barcelonina de la Concepció, en què consisteix la Missió Metròpolis. El nou Pla Pastoral de l'arxidiòcesi s'hi refereix amb aquestes paraules: «El Consell Pontifici per a

la Promoció de la Nova Evangelització ha demanat a Barcelona col·laborar estretament amb altres onze diòcesis europees en la Missió Metròpolis per treballar amb creativitat i conjuntament per tal de fer realitat aquest repte de l'evangelització en ciutats que foren evangelitzades i que viuen una intensa secularització com és el cas del nostre Occident europeu.»

Aquestes onze ciutats, a més de Barcelona, són Budapest, Brusel·les, Dublín, Colònia, Lisboa, Liverpool, París, Torí, Varsòvia i Viena. Fisichella també va convidar dos teòlegs catalans i col·laboradors de Martínez Sistach, com Salvador Pié-Ninot i Xavier Morlans, a una sessió d'experts a Roma.

El cardenal Ravasi i els diàlegs fronterers

El cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura, és responsable d'endegar un Atri dels Gentils on sigui possible establir diàlegs a la frontera entre creients i agnòstics, fe i ciència, Església i món contemporani. El cardenal té sintonia i està ben relacionat amb entitats catalanes com la Fundació Joan Maragall, que ja actua com a Atri dels Gentils des de la seva creació el 1989. La primera sessió d'aquest Atri dels Gentils va ser a París el març de 2011. Josep M. Carbonell i mossèn Antoni Matabosch, president i expresident de la Fundació Joan Maragall, varen assistir a aquesta trobada parisenca. Altres ciutats que acolliran l'Atri dels Gentils, segons que va dir Ravasi mateix en un article al diari de la Santa Seu, l'«Osservatore Romano», són Barcelona, Bolonya, Bucarest, Tirana, Marsella, Praga, Palerm, Quebec i Washington.

Barcelona, referència eclesial al món

Barcelona és l'única diòcesi o ciutat que és esmentada a les dues llistes. Roma contempla Catalunya. És una contemplació amistosa, cordial, exigent. Barcelona es convertirà en Missió Metròpolis i aco-

llirà l'Atri dels Gentils. Catalunya, capital Roma? El Credo cantat en català és l'únic en el catolicisme que introdueix l'adjectiu «romana» per a definir l'Església. Catalunya mira a l'est, a la Mediterrània. Catalunya, la civil i l'ecclesial, no s'entén sense Roma.

Els amics Bertone, Fisichella, Ravasi i, per tant, Benet XVI tenen avui Barcelona com una referència eclesial al món. La capital de Catalunya és una ciutat històrica i del segle XXI, amb una personalitat forta, cosmopolita, complexa, plural i, com tantes ciutats d'Occident, secularitzada. Alhora Barcelona és una diòcesi amb sectors cristians vius, creatius, conciliars, compromesos, dialogants i amb capacitat d'oferir al segle XXI propostes raonables des de la fe.